

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO
PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

Rīgā, 2020. gada 15.oktobrī

LĒMUMS Nr.352

Par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. AP/2020/6-7/9

Izskatot 2020.gada 18.jūnijā uzsākto administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁵ panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa SIA “Latviešu radio”, reģistrācijas numurs 40003952021, (turpmāk arī – SIA “Latviešu radio”) darbībā, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes priekšsēdētāja vietniece Aurēlija Ieva Druvieta, Padomes locekļi Patriks Grīva, Ieva Kalderauska un Jānis Eglītis, nepiedaloties SIA “Latviešu radio” pārstāvim,

konstatē:

[1] Padome ir veikusi SIA “Latviešu radio” (apraides atļauja Nr.AA-008/1, darbības pamatnosacījumi Nr.AA-008/1-1) raidījumu pārbaudi par 2020.gada 17.aprīli un konstatējusi, ka 2020.gada 17.aprīlī no pulksten 10:59:23 līdz 11:01:39 tiek izplatīta informācija ar nosaukumu “Lemberga viedoklis”, kurā Aivars Lembergs izsaka viedokli par Covid-19 testu veikšanas daudzumu Latvijā, vai tas ir pietiekošs un vai to nevajadzētu veikt vairāk, paplašinot profesiju loku, kur varētu iekļaut, piemēram, pārdevējas. Pirms šīs “informācijas” paušanas tā tiek pieteikta: “*“Lemberga viedoklis”. Katru piektdienu pulksten vienpadsmitos Aivara Lemberga viedoklis par notikumiem Latvijā un pasaulē.*” Aivara Lemberga viedoklis klausītājiem tiek pasniegts intervijas formātā, žurnāliste uzdod Aivaram Lembergam jautājumus un uz tiem tiek sniegtas atbildes. Pēc intervijas laika posmā no pulksten 11:01:39 līdz 11:01:46 pēc audio signāla persona, kura uzdeva jautājumus saka: “*Tas bija Latvijā populārākā politiķa Aivara Lemberga viedoklis par notikumiem Latvijā un pasaulē.*”

[2] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta pirmā daļa nosaka: *“Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir brīvi un neatkarīgi programmu un raidījumu veidošanā un izplatīšanā, kā arī savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos ierobežo Latvijas Republikas Satversme, šis likums un citi likumi, valsts tehniskie standarti un Latvijai saistoši līgumi.”* Saskaņā ar minēto tiesību normu Padomei nav tiesību iejaukties elektroniskā plašsaziņas līdzekļa redakcionālajā darbībā, programmu un raidījumu veidošanā, kamēr vien elektroniskais plašsaziņas līdzeklis darbojas likuma ietvaros.

[3] Saskaņā ar EPLL 24.panta trešo daļu *“elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ievēro tos darbības pamatnosacījumus, kurus tie iesnieguši Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, lai saņemtu apraides atļauju. Ja apraides tiesības iegūtas konkursa kārtībā, darbības pamatnosacījumus var mainīt ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes piekrišanu. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu pamata audiovaloda un programmu formāts nav maināmas darbības pamatnosacījumu sastāvdaļas izsniegtās apraides atļaujas darbības termiņā. Valodas celiņš apraides atļaujas darbības laikā ir maināms.”* No minētā secināms, ka SIA “Latviešu radio” ir pienākums ievērot programmas “EHR Superhits” apraides atļaujas darbības pamatnosacījumus.

[4] SIA “Latviešu radio” programmai “EHR Superhits” izdotās apraides atļaujas Nr.AA-008/1 (apstiprināta ar Padomes 2011.gada 10.marta lēmumu Nr.25) darbības pamatnosacījumos ir noteikts, ka programmas “EHR Superhits” formāts ir muzikāls. SIA “Latviešu radio” programmas “EHR Superhits” ierakstu uzskaites žurnālā “Lemberga viedoklis” ir klasificēts kā “informācija”.

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2018.-2022.gadam 1.pielikuma “Apraides tiesību piešķiršanas kārtība” 17.punktā ir noteikti šādi radio programmu formāti:

- 1) Informatīvs – būtisku daļu no nedēļas raidlaika veido ziņu un analītiskie raidījumi, aktuālo notikumu apskati, diskusiju, interviju, politisko aktualitāšu raidījumi. Informatīvā formāta ietvaros ir iespējama arī mūzikas atspoguļošana, tomēr programma ir vērsta uz ziņu un citiem tekstuāliem raidījumiem;
- 2) Informatīvi muzikāls – programmu veido gan mūzika, gan ziņas, tekstuāli raidījumi, izklaidējoši un tematiski raidījumi, tomēr mūzikas atskaņošana veido būtisku raidlaika apjomu;
- 3) Muzikāls – lielāko daļu no nedēļas raidlaika veido mūzika. Muzikālā formāta ietvaros iespējami īsi ziņu izlaidumi, tomēr programma vērsta uz mūzikas atskaņošanu.

[5] 2020.gada 18.jūnijā Padome pieņēma lēmumu Nr. 208, ar kuru uzsāka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par iespējamo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – Kodekss) 201.⁵ panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu SIA “Latviešu radio” darbībā, tas ir, 2020.gada 17.aprīlī programmas “EHR Superhits” ietvaros laika posmā no 10.59.23 līdz 11.01.39 ēterā tika izplatīta informācija “Lemberga viedoklis”, kura atbilst raidījuma formātam, lai gan SIA “Latviešu radio” izdotās apraides atļaujas Nr. AA – 008/1 (apstiprināta ar Padomes 2011.gada 10.marta lēmumu Nr.25) darbības pamatnosacījumos noteikts, ka programmas “EHR Superhits” formāts ir muzikāls, tādējādi, iespējams, pārkāpjot Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī– EPLL) 24.panta trešo daļu.

[6] 2020.gada 25. jūnijā Padome nosūtīja vēstuli Nr. 6-7/555, ar kuru informēja SIA “Latviešu radio” par to, ka 2020.gada 18.jūnijā tika pieņemts lēmums ierosināt administratīvā pārkāpuma lietvedību Nr. AP/2020/6-7/9 un vienlaikus lūgusi SIA “Latviešu radio” izvērtēt Padomes konstatēto un sniegt paskaidrojumus minētajā lietā.

[7] 2020.gada 30.jūnijā Padome ir saņēmusi SIA “Latviešu radio” paskaidrojumus, kuros SIA “Latviešu radio” pārkāpumu neatzīst, savu nostāju pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem:

[7.1] SIA “Latviešu radio” norāda, ka saistībā ar informācijas izplatīšanu radio ēterā, kas iespējams neatbilst programmas formātam ir uzsākta pārbaude un plaša apspriešana ar programmas veidotājiem un citiem speciālistiem, kā arī pastāvēt viedoklis, ka pasniegtās informācijas raksturs nav viennozīmīgs, un tieša lieguma izvietojumam ēterā nav. Bez tam, ņemot vērā tajā brīdī izsludināto ārkārtas situāciju valstī, informācija skāra sabiedrībai svarīgos notikumus.

[7.2.] SIA “Latviešu radio” norāda, ka pašlaik analogiska rakstura informācija no ētera ir izņemta, kā arī programmas “EHR Superhits” personālam uzdots par pienākumu turpmāk stingri ievērot programmas koncepciju un kontrolēt saturu;

[7.3.] Tiek norādīts arī, ka SIA “Latviešu radio” apņemas novērst trūkumus un izslēgt to atkārtošanos nākotnē, kā arī to, ka SIA “Latviešu radio” šajā kontekstā plāno lūgt konsultācijas pie Padomes speciālistiem.

[7.4.] SIA “Latviešu radio” paskaidrojumos norāda, ka Padomes viedoklim šajā jautājumā neapšaubāmi ir prioritāte un izšķiroša nozīme;

[8] Lietas izskatīšanas laikā SIA “Latviešu radio” pārstāvis paskaidroja, ka SIA “Latviešu radio” izskanējusi informācija “Lemberga viedoklis” ir bijusi domāta kā reklāma un to SIA “Latviešu radio” ir pārraidījis, pamatojoties uz 2020.gada 1.februārī noslēgto līgumu ar SIA “Ventas Balss”, kas tiks iesniegts Padomei. Papildus tam SIA “Latviešu radio” paskaidroja, ka ierakstu žurnālā šis “Lemberga viedoklis” ir ticis kļūdaini ierakstīts kā informācija. SIA “Latviešu radio” lūdz izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

[9] 2020.gada 16. septembrī SIA “Latviešu radio” iesniedza Padomei Līgumu par reklāmas pārraidīšanu Nr.LR/VB 1/2020 (*Padomē iereģistrēts 16.09.2020 ar Nr. 6–7/1920*), kurā Līguma puses ir vienojušās par reklāmas pakalpojumu sniegšanu, to izvietojot SIA “Latviešu radio” programmas “EHR Superhits” ēterā.

Ievērojot minēto, Padome

secina:

[10] Satversmes tiesa ir atzinusi, ka administratīvo pārkāpumu lietas ir uzskatāmas par krimināllietām Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izpratnē (Satversmes tiesas 20.06.2002. sprieduma lietā Nr.2001-17-0106). Līdz ar to jāievēro nevainīguma prezumpcija, ka nevienu nevar atzīt par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt, kamēr viņa vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā, kā arī visas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu pārkāpējam.

[11] Padome norāda, ka saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL) Pārejas noteikumu 2.punktu *“procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).”* Ņemot vērā to, ka lietvedība stadija administratīvā pārkāpuma lietā ir uzsākta saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tā tiks arī pabeigta atbilstoši AAL Pārejas noteikumu 2.punktā noteiktajam.

[12] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktā ir noteikts, ka *“lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja ir šādi apstākļi:*

1) ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva [..]”

[13] Pēc administratīvā pārkāpuma lietas ierosināšanas Padome ir ieguvusi jaunu informāciju, kas norāda uz to, ka SIA “Latviešu radio” ierakstu žurnālā norādītā informācija “Lemberga viedoklis” ir bijusi reklāma, kas izplatīta SIA “Latviešu radio” programmā “EHR Superhits”, pamatojoties uz 2020.gada 1.februārī noslēgto Līgumu par reklāmas pārraidīšanu Nr. LR/VB 1/2020, turpmāk– Līgums. No minētā Līguma izriet, ka SIA “Latviešu radio” savā programmā izplata reklāmas klipus ar nosaukumu “Personas viedoklis”, kurus izgatavo SIA “Ventas balss” un iesniedz SIA “Latviešu radio” atskaņošanai programmā “EHR Superhits” pēc pušu saskaņota grafika.

[13.1] Reklāma “Lemberga viedoklis” 2020.gada 17.aprīlī tika pārraidīta no pulksten 10:59:23 līdz 11:01:39, tas ir kopā 182 sekundes, līdz ar to tā ir uzskatāma par ilgstošo reklāmu, pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.panta 10.punktu, kas nosaka, ka *“ilgstoša reklāma – reklāmas sižets, kura ilgums pārsniedz 90 sekundes”*.

[14] Ievērojot iepriekš minēto, Padome nekonstatē Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta trešajā daļā noteikto apraides atļaujas noteikumu pārkāpumu, nav konstatējams 201.⁵ panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs un ir uzskatāms, ka pārkāpums nav noticis. Ievērojot minēto, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, Padome

n o l e m j :

- 1. Izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr. AP/2020/6-7/9.**
- 2. Pieņemto lēmumu paziņot SIA “Latviešu radio”.**

Padomes priekšsēdētājs

Ivars Āboliņš

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU